РОЗДІЛ 5. СТРАТЕГІЧНІ ТА ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Стратегічне бачення розвитку Краматорської міської територіальної громади визначає ключові напрями діяльності місцевої влади, бізнесу та громадянського суспільства в умовах воєнних викликів і післявоєнного відновлення. Воно формує цілісну рамку управління, спрямовану на збереження життєздатності громади, забезпечення безпеки населення, підтримку людей та створення підґрунтя для економічної трансформації.

У ситуації високої невизначеності, спричиненої бойовими діями, загрозою руйнування інфраструктури та відтоком населення, стратегічні та оперативні цілі поєднують кризове реагування у форматі «тут і зараз» із довгостроковим плануванням. Такий підхід дає змогу підтримувати базову стабільність і водночас поступово готувати громаду до масштабної післявоєнної відбудови. Пріоритетом є створення комплексної системи управління, що охоплює безпекові, соціальні, економічні та екологічні аспекти розвитку.

Реалізація визначених цілей дозволить посилити стійкість громади, зміцнити соціальну згуртованість та створити умови, які у перспективі сприятимуть поверненню мешканців і подальшому відновленню інфраструктури та модернізації економіки. Стратегічні напрями базуються на результатах опитувань, SWOT-аналізу, експертних рекомендаціях та узгодженні з національними і регіональними документами. Досягнення стратегічного бачення забезпечуватиметься через реалізацію трьох ключових цілей: гарантування безпеки і комфортного середовища життя, розвиток людського капіталу та економічну стійкість громади (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Перелік стратегічних цілей Краматорської міської територіальної громади

Стратегічна ціль 1	Стратегічна ціль 2	Стратегічна ціль 3
Безпека, підвищення екологічної стійкості та створення комфортного середовища для життя й добробуту мешканців, орієнтуючись на потреби тилу та адаптацію до кризових ситуацій	Збереження людського капіталу громади через розвиток систем освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту та інклюзії, підтримки молоді, ветеранів і вразливих груп населення, сприяючи соціальній згуртованості в умовах воєнних викликів	Формування економічної стійкості громади в умовах воєнних викликів через підтримку підприємництва, ефективне управління ресурсами та залучення партнерської допомоги для відновлення

Дерево стратегічних, оперативних цілей і завдань Краматорської МТГ до 2027 року демонструє цілісну, структуровану модель розвитку, орієнтовану на забезпечення безпеки, стійкості та збереження людського капіталу в умовах воєнних загроз.

Стратегічна ціль 1 підкреслює першочерговість тилової безпеки, цивільного захисту та функціонування критичної інфраструктури, що дозволяє громаді залишатися життєздатною навіть в умовах потенційного загострення бойових дій. Завдання, включені до операційних цілей, спрямовані на формування системи швидкого реагування, розвиток автономних джерел енергії, посилення громадської безпеки та запобігання ризикам, пов'язаним із мінною небезпекою та руйнуваннями.

Стратегічна ціль 2 акцентує увагу на людському розвитку – ключовому факторі, без якого неможливе відновлення. Оперативні цілі громади охоплюють модернізацію освіти, розвиток програм перекваліфікації, культурно-освітні ініціативи, підтримку молоді, ветеранів і ВПО, а також розширення спектру соціальних і медичних послуг. Це формує основу для соціальної згуртованості, підвищення якості життя населення та створення сприятливих умов для повернення мешканців. Такі підходи забезпечують адаптацію громади до кризових умов та мінімізують демографічні втрати.

Важливим елементом дерева цілей є розвиток культури, спорту, інклюзивності та доступності. Окремі завдання присвячені збереженню культурної спадщини, розвитку хабів для інтеграції мешканців, впровадженню адаптивних спортивних програм і створенню умов для ментального відновлення, зокрема ветеранів та осіб з інвалідністю.

У межах цих підходів передбачається також підтримка «осередків громади у вимушеній евакуації», включно з розвитком базової соціальної інфраструктури, освітніх і медичних сервісів та житлових рішень для працівників ключових секторів. Такий комплексний підхід формує багатовимірну систему підтримки людей різних вікових і соціальних груп, сприяє зміцненню локальної ідентичності та забезпечує збереження кадрового і соціального потенціалу, необхідного для подальшого відновлення громади.

Стратегічна ціль 3 сфокусована на формуванні економічної стійкості через підтримку підприємництва, розвиток агропромислового сектору, інтеграцію релокованих підприємств та залучення інвестицій. Поряд із цим, значну роль відіграють завдання, спрямовані на зміцнення співпраці з міжнародними партнерами, розширення донорської підтримки та участь у спільних програмах фінансування. Це дозволяє активізувати відновлення інфраструктури, запускати соціальні проєкти та забезпечувати сталий розвиток місцевої економіки, орієнтованої на довгострокову перспективу.

У сукупності дерево цілей формує логічну ієрархію пріоритетів, що поєднує безпеку, соціальну стійкість та економічне відновлення в межах єдиного стратегічного підходу. Запропонована система завдань і операційних цілей забезпечує гнучкість у реагуванні на воєнні ризики, одночасно створюючи основу для післявоєнної реконструкції та модернізації громади.

Формування Дерева стратегічних, оперативних цілей і завдань Краматорської міської територіальної громади до 2027 року є ключовим елементом стратегічного планування, оскільки воно забезпечує чітку логіку переходу від довгострокового бачення розвитку громади до конкретних напрямів дій та практичних рішень.

Дерево стратегічних, оперативних цілей і завдань
Краматорської міської територіальної громади до 2027 року

Краматорська МТГ - центр відновлення і згуртування Сходу України, приклад цілісної трансформації: від тилової стійкості - до нової моделі сталого розвитку Донеччиини з рівними можливостями для всіх поколінь.

Краматорська міська територіальна громада у найближчі роки зосереджується на забезпеченні стійкості та зміцненні тилу в умовах воєнних викликів. Основними завданнями є безпека населення та збереження людського капіталу.

Стратегічна ціль 1. Безпека, підвищення екологічної стійкості та створення комфортного середовища для життя й добробуту мешканців, орієнтуючись на потреби тилу та адаптацію до кризових ситуацій

- **Оперативна ціль 1.1.** Тилова безпека та цивільний захист
- **Оперативна ціль 1.2.** Критична інфраструктура та енергозабезпечення
- **Оперативна ціль 1.3.** Екологія та водні ресурси

Стратегічна ціль 2. Збереження людського капіталу громади через розвиток систем освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту та інклюзії, підтримки молоді, ветеранів і вразливих груп населення, сприяючи соціальній згуртованості в умовах воєнних викликів

- **Оперативна ціль 2.1.** Розвиток освіти і перекваліфікації
- **Оперативна ціль 2.2.** Зміцнення соціальної згуртованості та стійкості громади
- **Оперативна ціль 2.3.** Розвиток культури, спорту та інклюзії
- **Оперативна ціль 2.4.** Посилення медичних і соціальних послуг

Стратегічна ціль 3. Формування економічної стійкості громади в умовах воєнних викликів через підтримку підприємництва, ефективне управління ресурсами та залучення партнерської допомоги для відновлення

- **Оперативна ціль 3.1.** Стійка економіка та підприємництво
- **Оперативна ціль 3.2.** Фінансове відновлення та донорська підтримка

Таблиця 5.2 узагальнює ключові операційні напрями роботи Краматорської міської територіальної громади в межах Стратегічної цілі 1, спрямованої на підвищення безпеки, зміцнення екологічної стійкості та створення комфортного середовища для життя населення. У ній систематизовано перелік завдань, напрями практичної реалізації та відповідальних виконавців. Такий підхід дозволяє чітко визначити зміст робіт та інституційну координацію.

Таблиця 5.2

Опис завдань та визначення відповідальних виконавців за Стратегічною ціллю 1

Операційна ціль	Завдання	Напрями реалізації / Виконавець
Стратегічна ціль 1. Безпека, підвищення екологічної стійкості та створення комфортного середовища для життя й добробуту мешканців, орієнтуючись на потреби тилу та адаптацію до кризових ситуацій		
ОЦ 1.1. Тилова безпека та цивільний захист	1.1.1. Посилення обороноздатності громади через взаємодію з силами безпеки та оборони України	***Матеріально-технічна підтримка сил безпеки та оборони України**: спрямування субвенцій з місцевого бюджету для покращення забезпечення Збройних Сил України та інших формувань сектору безпеки й оборони, у тому числі на придбання обладнання РЕБ, військового спорядження, безпілотних літальних апаратів та інших необхідних засобів.* ***Укріплення оборонних рубежів громади**: підтримка робіт із фортифікаційного облаштування позицій оборони на території громади; забезпечення логістики, будівельних матеріалів і технічної допомоги підрозділам, залученим до оборонних робіт.* ***Розвиток територіальної оборони громади**: підтримка заходів з підготовки та навчання підрозділів територіальної оборони; фінансова підтримка Добровольчого формування Краматорської міської територіальної громади.* *Краматорська МВА*
	1.1.2. Підвищення рівня цивільного захисту населення та готовності громади до надзвичайних ситуацій	***Розвиток системи захисних споруд цивільного захисту** у багатоповерхових мікрорайонах громади: планування будівництва нових захисних споруд цивільного захисту (сховищ), розробка проєктно-кошторисної документації в багатоповерхових мікрорайонах міста (мікрорайони Соцмісто, Лазурний та Станкобуд), проведення капітальних ремонтів існуючих захисних споруд цивільного захисту на території громади з відновленням працездатності всіх необхідних агрегатів та обладнання.* ***Модернізація та впровадження місцевої автоматизованої системи оповіщення** та інформування населення про надзвичайні ситуації: проведення корегування існуючої проєктно-кошторисної документації щодо впровадження нової місцевої автоматичної системи централізованого оповіщення з подальшим встановленням необхідного обладнання та запуском його в роботу.* *Управління цивільного захисту КМР*
	1.1.3. Підвищення громадської безпеки через Центри безпеки	***Створення добровільних (місцевих) пожежно-рятувальних підрозділів, будівництво Центрів безпеки** на території Біленьківського та Ясногірського старостинських округів, забезпечення їх необхідним пожежно-рятувальним обладнанням.* *Реалізація програми «**Поліцейський офіцер громади**».* *Управління цивільного захисту КМР,* *Управління реєстрації та обліку призовників, військовозобов'язаних та резервистів КМР*
	1.1.4. Забезпечення безперебійного доступу до базових ресурсів і послуг під час блекаутів	*Забезпечення **доступу до мобільного інтернету** в умовах відключень електропостачання: встановлення точок доступу в місцях масового перебування людей, забезпечення стабільного сигналу у критичних зонах для комунікацій під час відключень електропостачання.* *Забезпечення безперебійного функціонування **Пунктів незламності**: матеріально-технічне забезпечення пунктів з метою*

		надання базових послуг - електроенергія, тепло, вода, можливість тимчасового перебування. Моніторинг та оперативне реагування на перебої у роботі пунктів. _____ *Ситуаційний центр,* *Управління цивільного захисту КМР*
	1.1.5. Сприяння гуманітарному розмінуванню територій громади та підвищення обізнаності населення щодо мінної безпеки	*Залучення піротехнічних підрозділів ДСНС України, міжнародних благодійних фондів та громадських організацій із **гуманітарного розмінування** до очищення земельних ділянок сільськогосподарського, лісового та інших фондів від вибухонебезпечних предметів.* *Проведення серед населення **інформаційних заходів** з питань мінної безпеки.* _____ *Управління цивільного захисту КМР*
	1.1.6. Підготовка до можливого загострення безпекової ситуації у співпраці з військовими структурами	*Проведення **переформатування видатків бюджету** з локалізацією коштів на заходи з евакуації населення в більш безпечні регіони України, на забезпечення населення, що опинилося в складних життєвих обставинах тимчасовим прихистком, їжею, водою, засобами гігієни, на посилення фортифікаційного облаштування рубежів оборони громади.* *Підтримання в актуальному стані **плану евакуації населення** та дій в умовах загострення безпекової ситуації.* *Розроблення **плану дій з евакуації** матеріальних та інформаційних ресурсів **виконавчих органів міської ради, комунальних підприємств та установ** та забезпечення функціонування адміністративного ресурсу громади на резервній території у разі неможливості роботи основних об'єктів управління.* *Забезпечення у співпраці з військовим командуванням заходів зі **збереження цілісності та обороноздатності міста**.* _____ *Управління цивільного захисту КМР,* *Краматорська МВА,* *виконавчі органи КМР, комунальні підприємства та установи,* *Фінансове управління КМР*
ОЦ 1.2. Критична інфраструктура та енергозабезпечення	1.2.1. Забезпечення функціональної стійкості систем життєзабезпечення громади	***Оперативне реагування на пошкодження об'єктів критичної інфраструктури** та забезпечення життєдіяльності громади.* *Підтримання **працездатності транспортної та інженерної інфраструктури** громади в умовах воєнних викликів.* *Встановлення **захисних споруд для об'єктів критичної інфраструктури** (зокрема габіонів, захисних сіток від БПЛА, бетонних укриттів тощо).* _____ *УЖКГ КМР, КП*
	1.2.2. Впровадження автономних джерел тепла	*Встановлення **модульних блочних котелень** з використанням альтернативних видів палива.* _____ *УЖКГ КМР,* *Відділ охорони здоров'я КМР,* *УКБ КМР*
	1.2.3. Відбудова зруйнованих та пошкоджених внаслідок бойових дій житлових будинків з урахуванням стандартів безбар'єрності та енергоефективності	*Реалізація проєктів з капітального ремонту / аварійно-відновлювальних робіт пошкоджених житлових будинків.* _____ *УКБ КМР,* *УЖКГ КМР,*
ОЦ 1.3. Екологія та водні ресурси	1.3.1. Відновлення та підтримання природних екосистем громади шляхом розчистки водних об'єктів, утримання	*Екологічний контроль стану води (базовий моніторинг якості води, фіксація забруднень).* *Розчистка русел малих річок від замулення.* *Обстеження технічного стану гідротехнічних споруд (гребель, водорегулюючих споруд), визначення рівня їх безпеки та пріоритетності ремонтних робіт, виконання заходів з поточного*

	і розширення зелених насаджень з метою покращення мікроклімату та підвищення кліматичної стійкості	*ремонту та утримання гребель з метою запобігання аварійним ситуаціям, підтопленням і деградації водних екосистем. Відновлення та догляд за існуючими зеленими насадженнями. Інтеграція екологічних заходів у місцеві програми. Залучення громадських організацій і волонтерів до простих природоохоронних ініціатив (у безпечних умовах).* _____ *УЖКГ КМР*
	1.3.2. Стале управління відходами, у тому числі тими, що утворилися у зв'язку з руйнуваннями внаслідок бойових дій	*Організація системного збирання, перевезення, тимчасового зберігання та утилізації побутових і відходів від руйнувань з урахуванням безпекових та екологічних вимог; ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ.* _____ *УЖКГ КМР*
	1.3.3. Моніторинг стану довкілля та земель, забруднених або потенційно забруднених вибухонебезпечними предметами	*Здійснення регулярного моніторингу стану компонентів довкілля (ґрунтів, поверхневих вод, зелених насаджень). Облік, моніторинг земель, забруднених або потенційно забруднених вибухонебезпечними предметами, з урахуванням потреб безпеки, відновлення та подальшого використання територій.* _____ *УЖКГ КМР,* *Управління цивільного захисту КМР*
	1.3.4. Формування екологічної свідомості та енергоощадних компетенцій у закладах освіти	*Проведення уроків екології та енергоощадності; реалізація проєктів енергозбереження та участь у локальних енергопроєктах; популяризація культури дбайливого ставлення до довкілля серед учнів та педагогів.* _____ *Управління освіти КМР*

Аналіз таблиці показує комплексний характер операційної цілі 1.1, яка охоплює тилову безпеку, цивільний захист і громадську безпеку. Основні заходи спрямовані на матеріально-технічну підтримку сил оборони, розвиток територіальної оборони, розбудову й ремонт захисних споруд, а також модернізацію системи оповіщення та формування превентивних механізмів реагування. Вони поєднують оперативні дії з підвищенням готовності населення до надзвичайних ситуацій та ефективної евакуації. Операційні цілі 1.2 і 1.3 акцентують на стійкості критичної інфраструктури, автономності енергозабезпечення та екологічній безпеці громади. Заплановані заходи передбачають швидке реагування на пошкодження мереж, впровадження автономних систем, оновлення житлового фонду, моніторинг стану довкілля, управління відходами та розвиток екологічної освіти, що поєднує безпекові й екологічні пріоритети.

Важливою перевагою таблиці є розподіл відповідальних виконавців, що забезпечує узгодженість дій, оперативність реагування та прозорість контролю. У підсумку таблиця 5.2 виступає практичним інструментом реалізації стратегічної цілі 1, визначаючи конкретні та вимірювані кроки для підвищення стійкості громади в умовах безпекових викликів.

Таблиця 5.3 відображає деталізацію завдань та визначення відповідальних виконавців у межах Стратегічної цілі 2, яка спрямована на збереження людського капіталу громади в умовах воєнних викликів. У ній представлено комплекс заходів, що охоплюють розвиток освіти, підтримку соціальної згуртованості, зміцнення інклюзії, розбудову культурного середовища, удосконалення спортивної інфраструктури, підвищення доступності медичних і соціальних послуг.

Таблиця 5.3

Опис завдань та визначення відповідальних виконавців за Стратегічною ціллю 2

Операційна ціль	Завдання	Напрями реалізації / Виконавець
Стратегічна ціль 2. Збереження людського капіталу громади через розвиток систем освіти, охорони здоров'я, культури, соціального захисту та інклюзії, підтримки молоді, ветеранів і вразливих груп населення, сприяючи соціальній згуртованості в умовах воєнних викликів		
ОЦ 2.1. Розвиток освіти і перекваліфікації	2.1.1. Впровадження програм перекваліфікації кадрів під потреби місцевої економіки	*Заходи з професійного навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації шукачів роботи через систему державної служби зайнятості відповідно до потреб місцевого ринку праці.* _____ *ЦЗ*
	2.1.2. Освітні ініціативи для молоді, ветеранів і ВПО з підготовки до нових професій	*Проведення моніторингу потреб у навчанні, перекваліфікації та професійному розвитку ветеранів, членів сімей загиблих і ВПО, а також їх* ***залучення до відповідних діючих освітніх та програм професійного розвитку.*** _____ *Управління з питань ветеранської політики КМР,* *УПСЗН КМР*
		Впровадження ***програми підтримки учнів-випускників громади*** *шляхом оплати їхнього навчання у краматорських закладах вищої освіти.* _____ *Управління з гуманітарних питань КМР,* *Фінансове управління КМР*
	2.1.3. Забезпечення стійкої, доступної та інклюзивної освіти в умовах кризових викликів	*Забезпечення* ***безперервності освіти*** *в умовах воєнного стану, включно з розвитком релокованих закладів освіти.* *Організація* ***безпечного, інклюзивного та комфортного освітнього середовища****, включаючи реалізацію проєктів із розвитку системи захисних споруд у закладах освіти та проведення аварійно-відновлювальних робіт.* ***Підтримка педагогічних працівників****.* *Розвиток* ***цифрової освіти*** *й дистанційного навчання.* *Виховання патріотизму, громадянської активності, психологічної стійкості.* *Розвиток творчих, соціальних та громадянських компетенцій учнів через шкільні та позашкільні простори для спілкування, творчості та відпочинку.* _____ *Управління освіти КМР,* *УКБ КМР*
	2.1.4. Сприяння інноваційній освіті, STEM-напрямам та креативним індустріям у навчальних закладах	*Розвиток* ***STEM-лабораторій*** *(наука, технології, інженерія, математика).* *Проведення* ***хакатонів, конкурсів інновацій*** *та локальних стартап-шкіл.* *Підтримка учнівських проєктів через гранти та міні-фінансування.* *Програми інноваційного мислення та креативних індустрій (дизайн, IT, медіа, соціальні інновації).* _____ *Управління освіти КМР*
	2.1.5. Розвиток підприємницької освіти та навичок фінансової грамотності для здобувачів освіти	*Ведення* ***курсів підприємництва, фінансової грамотності, бізнес-планування*** *в закладах освіти.* *Організація* ***менторства, стажувань та дуальної освіти*** *за участі місцевих підприємців. Розробка освітніх програм у партнерстві з місцевими підприємцями (менторство, стажування, дуальна освіта).* _____ *Управління освіти КМР*
ОЦ 2.2. Зміцнення соціальної згуртованості та стійкості громади	2.2.1. Створення культурно-освітніх хабів як центрів інтеграції та комунікації	*Створення* ***культурно-освітніх хабів*** *як центрів інтеграції та комунікації на базі релокованих закладів культури, із забезпеченням доступу до культурних, освітніх та інформаційних послуг для мешканців громади у вимушеній евакуації.* _____ *Управління з гуманітарних питань КМР*
	2.2.2. Підвищення	*Організація* ***інформаційних, просвітницьких, культурних заходів,***

	рівня соціальної згуртованості громади через культурні, просвітницькі, молодіжні та громадські ініціативи	*що сприяють згуртованості громади, утвердженню української ідентичності: проведення онлайн заходів, спрямованих на популяризацію української мови та культури,* ***збереження духовно-історичної спадщини громади*** *та України;* *популяризація видатних особистостей українського державотворення від минулого до сьогодення;* ***меморіалізація подій війни*** *за Незалежність України.* ***Популяризація культури єдності, патріотизму, волонтерства, взаємопідтримки*** *через молодіжні культурні та комунікаційні проєкти: участь у заходах національного проєкту «Пліч-о-пліч: Згуртовані громади.»* *Залучення молоді до суспільного життя та процесів прийняття рішень через навчальні ініціативи,* ***діяльність Молодіжної ради*** *і громадських об'єднань.* *Сприяння відновленню та* ***розвитку громадської активності*** *у громаді (підтримка діяльності громадських ініціатив, відновлення роботи локальних спільнот та волонтерських осередків, відновленням діяльності Громадської ради).* *Управління з гуманітарних питань КМР,* *Відділ внутрішньої політики КМР,* *Управління освіти КМР*
	2.2.3. Збереження та популяризація історико-культурної спадщини громади як чинника її згуртованості	*Виявлення,* ***дослідження й оцифрування об'єктів історико-культурної та нематеріальної культурної спадщини громади****, формування реєстрів, створення онлайн-ресурсів і проведення просвітницьких заходів, спрямованих на зміцнення громадянської ідентичності та почуття єдності громади.* *Управління з гуманітарних питань КМР*
	2.2.4. Сприяння соціальній та економічній інтеграції внутрішньо переміщених осіб та підтримці мешканців громади, які перебувають поза її межами, у тому числі через розвиток локальних осередків та партнерських ініціатив	*Реалізація міської* ***Комплексної програми підтримки внутрішньо переміщених осіб****, направленої на адаптацію та інтеграцію внутрішньо переміщених осіб до соціального та економічного середовища на території громади та за її межами.* *Забезпечення роботи відділень надання соціальних послуг –* ***Хабів*** *(«Наш Краматорськ. Ми разом усе подолаємо») для підтримки мешканців громади у вимушеній евакуації.* *Розвиток* ***міжмуніципальної співпраці та партнерських ініціатив*** *(у т.ч. в межах проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади») для підтримки мешканців громади, які перебувають поза її межами та реалізації спільних соціально-економічних та гуманітарних заходів та проєктів.* ***Розвиток локальних осередків громади*** *за межами Краматорська, включаючи підтримку базових соціальних, освітніх і культурних сервісів, збереження соціальних зв'язків, трудових колективів та інституційної пам'яті громади. Реалізація заходів із забезпечення житлових рішень для працівників ключових секторів та їхніх родин у громадах тимчасового перебування з метою збереження людського капіталу громади та підтримання його залученості до життя Краматорська незалежно від місця перебування.* *УПСЗН КМР,* *Департамент економіки та управління активами КМР,* *Управління освіти КМР,* *Відділ охорони здоров'я КМР*
	2.2.5. Соціальна підтримка та інтеграція ветеранів	*Розвиток* ***комунікаційної платформи*** *між владою, ветеранами та членами сімей загиблих.* *Реалізація* ***міської комплексної програми****, що включає повернення військових до цивільного життя, їхню адаптацію в суспільстві та активну участь у соціальній, економічній та культурній сферах.* *Забезпечення* ***індивідуального супроводу ветеранів*** *та членів сімей загиблих.* *Створення* ***системи пам'яті та вшанування загиблих*** *(меморіальні простори, сторінки пам'яті, тематичні події, продовження роботи над онлайн-проєктом «Небесне військо Краматорська»; підготовка та друк другого видання Книги пам'яті.*

		_____ *Управління з питань ветеранської політики КМР,* *Управління з гуманітарних питань КМР*
	2.2.6. Розвиток сімейних форм виховання та поліпшення умов утримання дітей, які залишилися без батьківського піклування	*Розвиток **сімейних та наближених до сімейних форм виховання дітей сиріт** та дітей, позбавлених батьківського піклування.* *Поліпшення умов утримання та виховання дітей у закладах соціального захисту дітей та дитячих будинках сімейного типу.* _____ *Служба у справах дітей КМР*
	2.2.7. Посилення системи реагування на випадки домашнього насильства та торгівлі людьми	*Розвиток і підтримка діяльності **денного центру соціально-психологічної допомоги та мобільної бригади**; надання кризового консультування, тимчасового прихистку, психологічної та правової підтримки, проведення профілактичних і просвітницьких заходів.* _____ *Управління з гуманітарних питань КМР*
ОЦ 2.3. Розвиток культури, спорту та інклюзії	2.3.1. Надання освітніх, культурних послуг для різних груп населення з урахуванням принципів безбар'єрності, доступності та безпеки	***Підтримка релокованих закладів культури**, розвиток аматорської творчості, розширення міжкультурного діалогу та культурного розмаїття;* ***Відновлення культурної інфраструктури з урахуванням безпекових вимог** – аварійно-відновлювальні роботи, облаштування укриттів, адаптація приміщень для безпечного проведення заходів, **створення цифрових і дистанційних форм доступу до культурних послуг.*** _____ *Управління з гуманітарних питань КМР,* *УКБ КМР*
	2.3.2. Збереження системи фізичної культури і спорту громади в умовах безпекових викликів	*Забезпечення розвитку **дитячо – юнацького спорту**: участь спортсменів і команд громади у спортивних заходах різних рівнів, підвищення кваліфікації тренерів.* *Розвиток **спорту вищих досягнень**: фінансова підтримка провідних спортсменів громади, які у зв'язку з безпековою ситуацією та забороною на тренування в штатному режимі, були вимушені мігрувати до більш безпечних регіонів України для продовження підготовки до змагань високого рівня.* *Координація діяльності **центру фізичного здоров'я населення "Спорт для всіх".** Підвищення рівня інформованості та обізнаності населення громади щодо формування здорового способу життя, організація та проведення регулярних оздоровчих занять, змагань, конкурсів, показових виступів, фестивалів, спортивних свят та інших заходів з залученням різних верств населення.* _____ *Управління фізичної культури та спорту КМР*
	2.3.3. Розвиток адаптивних видів спорту та створення безбар'єрних просторів для фізичного і ментального відновлення ветеранів війни, осіб з інвалідністю та членів їхніх сімей	*Реалізація заходів із облаштування **доступних спортивних і реабілітаційних просторів**, модернізація спортивної інфраструктури; підтримка програм адаптивної фізичної активності та реабілітації; організація спортивно-реабілітаційних занять для ветеранів та осіб з інвалідністю, проведення заходів із популяризації інклюзивного спорту.* _____ *Управління фізичної культури та спорту КМР*
ОЦ 2.4. Посилення медичних і соціальних послуг	2.4.1. Розширення спектру спеціалізованих медичних послуг, зокрема лабораторних, клінічних і фармацевтичних	***Модернізація лабораторної інфраструктури**, зокрема бактеріологічної, клініко-діагностичної та гістологічної лабораторій відповідно до стандартів ISO, шляхом проведення капітальних ремонтів та створення належних умов для їх функціонування.* ***Відкриття відділення** інтервенційної кардіо/неврології.* *Розширення стоматологічних послуг, зокрема естетична стоматологія, відкриття щелепно-лицевого відділення.* ***Розширення мережі комунальних аптек**.* ***Розширення стаціонарного реабілітаційного відділення**.* ***Створення умов для хоспісної допомоги** - розширення амбулаторної реабілітаційної та паліативної допомоги.*

		_____ *Відділ охорони здоров'я КМР,* *КНП КМР*
	2.4.2. Забезпечення сталого функціонування закладів охорони здоров'я	*Проведення **аварійно-відновлювальних робіт** із ліквідації наслідків бойових дій, реконструкція пошкоджених об'єктів та модернізація інженерної інфраструктури медичних закладів, в тому числі **облаштування захисних споруд** цивільного захисту у закладах первинної та вторинної медичної допомоги.* ***Оновлення матеріально-технічної бази** медичних установ, включно з придбанням необхідного медичного обладнання та оснащення.* *Реалізація заходів зі **стимулювання та підтримки медичних працівників** для забезпечення кадрової стійкості системи охорони здоров'я громади.* _____ *Відділ охорони здоров'я КМР,* *УКБ КМР*
	2.4.3. Розвиток системи соціальних послуг у громаді для забезпечення їх якості, доступності та ефективного управління	***Розширення спектру та кількості соціальних послуг** для повного задоволення потреб громади: запровадження системного підходу до вивчення потреб громади у соціальних послугах; нових видів соціальних послуг для осіб похилого віку та осіб з інвалідністю, осіб та сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, ветеранів війни.* ***Підвищення якості надання соціальних послуг** у громаді: створення зручних та комфортних умов для громадян в установах соціальної сфери; **підвищення рівня професійної компетентності працівників**, що надають соціальні послуги;* *запровадження системи моніторингу та оцінювання якості надання соціальних послуг.* *Забезпечення **доступності соціальних послуг** для громадян: запровадження механізмів цифровізації надання соціальних послуг; системи інформування населення щодо надання соціальних послуг.* *Формування ефективної системи управління та адміністрування наданням соціальних послуг у громаді: **розширення кола надавачів соціальних послуг** шляхом залучення надавачів приватної форми власності; диверсифікація системи фінансування соціальних послуг.* _____ *УПСЗН КМР*

Аналіз операційної цілі 2.1 показує, що громада системно розвиває сучасну освіту та перепідготовку кадрів відповідно до потреб ринку праці й умов воєнного часу. Заплановані заходи охоплюють підтримку педагогів, розвиток цифрової освіти, STEM-напрямів, креативних індустрій, а також освітні програми для молоді, ветеранів і ВПО. Одночасно підсилюється підприємницька освіта та фінансова грамотність, що формує конкурентоспроможне й мотивоване молоде покоління. Операційні цілі 2.2 та 2.3 спрямовані на зміцнення соціальної згуртованості, розвиток культури, спорту та інклюзії. У таблиці відображено підтримку молодіжних ініціатив, патріотичного виховання, культурно-освітніх хабів, аматорської творчості, адаптивного спорту й створення безбар'єрних форматів доступу до послуг, інтеграції ВПО та підтримку мешканців громади, які перебувають поза її межами. Це забезпечує цілісний підхід до формування спільноти, здатної протистояти викликам воєнного періоду.

Важливим напрямом є підтримка локальних осередків громади у вимушеній евакуації, що забезпечує доступ до базових соціальних, культурних та освітніх сервісів, створення житлових рішень для працівників ключових секторів та їхніх родин, збереження соціальних зв'язків і недопущення втрати людського капіталу.

Операційна ціль 2.4 демонструє системне підсилення медичних і соціальних послуг: розвиток спеціалізованої допомоги, модернізацію матеріально-технічної бази, створення умов для реабілітації та паліативних послуг, відновлення медичних закладів, пошкоджених

війною. Значна увага приділена цифровізації соціальних сервісів, професійному розвитку кадрів і впровадженню механізмів контролю якості.

Таблиця 5.4 подає детальну розшифровку завдань та визначення відповідальних виконавців у межах Стратегічної цілі 3, спрямованої на формування економічної стійкості Краматорської міської територіальної громади в умовах тривалих воєнних викликів. Вона відображає системний підхід до підтримки підприємництва, підвищення інвестиційної привабливості громади, зміцнення агропромислового сектору, ефективного управління ресурсами та активної роботи з міжнародними партнерами.

Таблиця 5.4

Опис завдань та визначення відповідальних виконавців за Стратегічною ціллю 3

Операційна ціль	Завдання	Напрями реалізації / Виконавець
Стратегічна ціль 3. Формування економічної стійкості громади в умовах воєнних викликів через підтримку підприємництва, ефективне управління ресурсами та залучення партнерської допомоги для відновлення		
ОЦ 3.1. Стійка економіка та підприємництво	3.1.1. Стимулювання підприємницької активності та підвищення інвестиційної привабливості громади	***Запровадження місцевих податкових пільг та*** *стимулів у межах повноважень органу місцевого самоврядування для підтримки підприємництва та сприяння відновленню економіки громади.* ***Інформаційна підтримка суб'єктів підприємницької діяльності*** *шляхом надання консультацій, інформування про актуальні програми підтримки бізнесу, розміщення на офіційному сайті Краматорської міської ради сторінок для підприємців з інформаційною, консультаційною та освітньою підтримкою для розвитку підприємницьких навичок, започаткування та розвитку бізнесу, надання актуальної інформації про зміни в законодавстві та діючі грантові програми.* ***Розвиток фірмової торговельної мережі****: створення торговельних просторів для суб'єктів господарювання, зокрема місцевих товаровиробників, з метою популяризації їхньої продукції та зниження витрат на реалізацію, у тому числі для забезпечення продажу товарів за соціально доступними цінами.* _____ *Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики КМР,* *Управління земельних відносин КМР,* *Департамент економіки та управління активами КМР,* *Фінансове управління КМР*
	3.1.2. Підтримка відновлення та стійкості агропромислового сектору	*Впровадження «Програми фінансової підтримки сільського господарства України» (UASP), яка реалізується в партнерстві з Міжнародною гуманітарною організацією Mercy Corps за фінансової підтримки Фонду Говарда Г. Баффета:* *- фінансова допомога домогосподарствам, які здійснюють сільськогосподарську діяльність;* *- фінансова допомога малому та середньому агробізнесу;* *- навчання та фінансова допомога жінкам-фермеркам.* *Реалізація інших гуманітарних програм на території громади, пов'язаних з подоланням наслідків збройної агресії та відновленням галузі.* *Сприяння співробітництву між науковими установами, науково-дослідними інститутами та суб'єктами підприємництва.* _____ *Відділ споживчого ринку, підприємництва та регуляторної політики КМР,* *ГО «Східноукраїнська сільськогосподарська дорадча служба»,* *Донецька державна сільськогосподарська дослідна станція Національної академії аграрних наук України,* *суб'єкти господарювання, фізичні особи*
	3.1.3. Інтеграція релокованих до громади підприємств та стимулюван-	*Пільгове оподаткування в межах компетенції громади, сприяння оренді комунального майна, консультаційний супровід та створення сприятливих умов для відновлення діяльності.*

	ня повернення місцевого бізнесу через застосування інструментів місцевої підтримки	_____ *Виконавчі органи КМР*
	3.1.4. Ефективне управління ресурсами та фінансами	***Встановлення та закріплення меж території громади*** *для визначення повноважень та точного адміністрування земельних ресурсів.* ***Прийняття нової нормативно грошової оцінки*** *(НГО) на території громади - автоматизація даних, єдина база оподаткування, збільшення надходжень до бюджету.* _____ *Управління земельних відносин КМР*
ОЦ 3.2. Фінансове відновлення та донорська підтримка	3.2.1. Розвиток співпраці з партнерами, фондами та донорськими організаціями для залучення додаткових ресурсів	*Забезпечення комунікації з потенційними інвесторами й донорами.* ***Розширення партнерств*** *з міжнародними організаціями, благодійними фондами, донорами. Ініціювання та координація спільних проєктів, підготовка заявок на грантове й інвестиційне фінансування, участь у державних механізмах співфінансування.* _____ *Департамент економіки та управління активами КМР, виконавчі органи КМР, КП*
	3.2.2. Участь у спільних програмах фінансування інфраструктурних і соціальних проєктів	*Пошук і опрацювання можливостей* ***залучення зовнішніх ресурсів до проєктів відновлення та розвитку громади****.* *Міжнародні донорські організації, благодійні фонди та державні програми співфінансування (міністерства України, державні фонди розвитку) виступають ключовими партнерами у реалізації проєктів відновлення та розвитку. Громада ініціює та координує відповідні програми, забезпечуючи необхідні ресурси в межах своїх повноважень (земельні ділянки, комунальне майно, часткове співфінансування), донорські організації надають додаткові фінансові ресурси, обладнання, технічну допомогу та експертну підтримку.* _____ *Департамент економіки та управління активами КМР, виконавчі органи КМР*

Аналіз операційної цілі 3.1 демонструє прагнення громади активно відновлювати місцеве бізнес-середовище та створювати умови для економічної активності в умовах воєнного стану. Заплановані заходи охоплюють місцеві податкові стимули, підтримку інвесторів, розвиток торговельних просторів, консультаційну допомогу та інструменти для інтеграції релокованих підприємств. Значна увага приділена розвитку агропромислового сектору: впровадженню міжнародних програм підтримки (зокрема UASP), мікрогрантам для домогосподарств і малого агробізнесу, навчанню жінок-фермерок та співпраці з науковими установами для впровадження інновацій. Паралельно громада працює над ефективним управлінням земельними ресурсами, включно з оновленням нормативно-грошової оцінки, що сприятиме збільшенню бюджетних надходжень.

Операційна ціль 3.2 підкреслює важливість фінансового відновлення та залучення зовнішніх ресурсів для реалізації інфраструктурних і соціальних проєктів. Таблиця фіксує інструменти співпраці з міжнародними фондами, благодійними організаціями, державними програмами співфінансування та механізми супроводу проєктних заявок. Громада виступає як активний партнер, що забезпечує локальні ресурси й управлінську спроможність, а зовнішні донори – фінансування, експертизу й технології. У підсумку таблиця 5.4 відображає цілісний підхід до економічної стійкості громади, який поєднує підтримку бізнесу, розвиток агросектору, ефективне управління ресурсами та розширення партнерств, формуючи основу для фінансової стабілізації та майбутнього повоєнного відновлення.

Стратегічне резюме

Стратегічні та оперативні цілі розвитку Краматорської міської територіальної громади до 2027 року формують цілісну управлінську рамку, яка поєднує функціонування громади в умовах воєнного стану з підготовкою до післявоєнного відновлення.

Вони задають чіткі пріоритети для місцевої влади, бізнесу та громадянського суспільства, дозволяючи узгоджувати рішення, ресурси і партнерства навколо спільного стратегічного бачення.

Побудова цілей на основі опитувань, SWOT-аналізу, експертних рекомендацій та узгодження з національними і регіональними документами підвищує обґрунтованість стратегії та її легітимність. Це забезпечує відповідність реальним потребам мешканців і створює підстави для прийняття рішень, які мають підтримку ключових заінтересованих сторін.

Визначення трьох стратегічних цілей - безпека і комфортне середовище, збереження людського капіталу та економічна стійкість - дозволяє зосередити увагу на критично важливих напрямах розвитку в умовах воєнних ризиків. Така структура одночасно охоплює базові потреби життєзабезпечення, соціальну згуртованість і довгострокову конкурентоспроможність громади.

Дерево стратегічних, оперативних цілей і завдань є практичним інструментом реалізації стратегії, який забезпечує логічний зв'язок між баченням, цілями, завданнями та конкретними заходами. Воно підсилює керованість процесу, дає змогу формувати послідовні програми і проєкти, визначати відповідальних виконавців та встановлювати показники для моніторингу виконання.

Фокус Стратегічної цілі 1 на тиловій безпеці, цивільному захисті та критичній інфраструктурі підтверджує пріоритет життєздатності громади та здатності реагувати на загрози.

Стратегічна ціль 2 підкреслює, що збереження і розвиток людського капіталу є ключовою умовою відновлення громади. Операційні цілі в освіті, охороні здоров'я, культурі, спорті, соціальному захисті та інклюзії формують комплексну систему підтримки молоді, ветеранів, ВПО та вразливих груп, а також сприяють утриманню соціальних зв'язків і зниженню демографічних втрат, у тому числі через підтримку осередків громади у вимушеній евакуації.

Стратегічна ціль 3 орієнтує громаду на економічну стійкість через підтримку підприємництва, інтеграцію релокованого бізнесу, розвиток агросектору, ефективне управління ресурсами та активну роботу з донорами й інвесторами. У поєднанні з інструментами партнерського фінансування та проєктного супроводу це формує фінансові й організаційні передумови для відновлення інфраструктури, запуску соціальних проєктів і модернізації економіки, забезпечуючи перехід від кризового реагування до керованої реконструкції та розвитку.